

สีหนุวิลล์...ศูนย์กลางเศรษฐกิจตอนใต้ของกัมพูชา

“เมืองสีหนุวิลล์ (Sihanoukville) หรือเดิมเรียกว่า กัมปงโซม (Kampong Som)” ตั้งอยู่ทางตะวันตกเฉียงใต้ของกัมพูชา ห่างจากกรุงพนมเปญ เมืองหลวงของกัมพูชา ประมาณ 246 กิโลเมตร โดยทิศเหนือติดกับเกาะกง (Koh Kong) ทิศตะวันออกติดกับเมืองกัมปอต (Kampot) ส่วนทิศตะวันตกและทิศใต้ติดกับอ่าวไทย ปัจจุบันสีหนุวิลล์เป็นเมืองขนาดใหญ่ อันดับ 4 ของกัมพูชา ด้วยพื้นที่ 868 ตารางกิโลเมตร และมีประชากรราว 202,000 คน (ข้อมูลปี 2547)

สีหนุวิลล์เป็นเมืองที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจของกัมพูชาและกำลังทวีบทบาทสำคัญมากขึ้นเป็นลำดับ เนื่องจากปัจจุบันสีหนุวิลล์ถือเป็นศูนย์กลางด้านการคมนาคมขนส่งในพื้นที่ทางตอนใต้ของประเทศ อีกทั้งสีหนุวิลล์ยังเป็นส่วนหนึ่งของสามเหลี่ยมเศรษฐกิจของกัมพูชา (พนมเปญ – เสียมเรียบ – สีหนุวิลล์) จึงเป็นเหตุให้รัฐบาลกัมพูชาให้ความสำคัญต่อการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานต่าง ๆ ภายในเมืองสีหนุวิลล์ ไม่ว่าจะเป็นถนน ท่าเรือ ไฟฟ้า ระบบบำบัดน้ำเสีย และการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ ฯลฯ อย่างต่อเนื่อง เพื่อรองรับการลงทุนจากทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทั้งนี้ โครงการพัฒนาต่าง ๆ ในเมืองนี้ได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากองค์กรระหว่างประเทศหลายแห่ง ไม่ว่าจะเป็นธนาคารเพื่อความร่วมมือระหว่างประเทศแห่งญี่ปุ่น (Japan Bank for International Cooperation : JBIC) ธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย (Asian Development Bank : ADB) และธนาคารโลก (World Bank) นอกจากนี้ สีหนุวิลล์ยังมีชื่อเสียงในฐานะเป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางทะเล ที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวได้จำนวนมาก ทำให้ธุรกิจท่องเที่ยวและบริการที่เกี่ยวข้องมีแนวโน้มสดใส

ศูนย์กลางด้านการคมนาคมขนส่ง

สีหนุวิลล์เป็นศูนย์กลางด้านการคมนาคมขนส่งที่สำคัญแห่งหนึ่งของกัมพูชา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

♦ ทางน้ำ

สีหนุวิลล์เป็นเมืองท่าที่มีความสำคัญต่อการค้าระหว่างประเทศของกัมพูชามากที่สุด เนื่องจากเป็นที่ตั้งของท่าเรือสีหนุวิลล์ (Sihanoukville Port) ซึ่งเป็นท่าเรือหลักทางทะเลเพียงแห่งเดียวของประเทศ โดยสามารถรองรับการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศได้มากถึง 70% ของการค้าระหว่างประเทศทั้งหมด

นอกจากนี้ ท่าเรือสีหนุวิลล์ยังมีความได้เปรียบทางภูมิศาสตร์จากระดับน้ำทะเลบริเวณชายฝั่งที่มีความลึกพอ ทำให้สามารถรองรับเรือสินค้าและเรือเดินสมุทรขนาดใหญ่ได้ รวมทั้งยังมีหมู่เกาะต่าง ๆ ที่เสมือนเป็น ป้อมปราการทางธรรมชาติให้กับท่าเรือสีหนุวิลล์ได้เป็นอย่างดี โดยในปี 2549 มีสินค้าขนส่งผ่านท่าเรือแห่งนี้ รวบรวม 1.6 ล้านตัน ส่วนใหญ่เป็นสินค้าประเภทน้ำมัน เหล็ก ไม้แปรรูป ข้าว และสินค้าทางการเกษตรอื่น ๆ รวมถึง สินค้าทั่ว ๆ ไปที่บรรจุในตู้คอนเทนเนอร์ ทั้งนี้ ท่าเรือสีหนุวิลล์มีเส้นทางเดินเรือที่สามารถเชื่อมโยงได้กับ หลายประเทศในภูมิภาคเอเชีย เช่น ไทย เวียดนาม สิงคโปร์ มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ จีน เกาหลีใต้ บรูไน และ ฮองกง เป็นต้น นอกจากนี้ สินค้าจากท่าเรือสีหนุวิลล์ยังสามารถลำเลียงไปสู่กรุงพนมเปญ (ห่างจาก ท่าเรือสีหนุวิลล์ราว 230 กิโลเมตร) ซึ่งเป็นศูนย์กลางสินค้าที่สำคัญของกัมพูชาด้วยการใช้ทางหลวง หมายเลข 4 (National Road No. 4) ซึ่งเป็นถนนลาดยางที่มีสภาพดีที่สุด และเป็นเส้นทางขนส่งสินค้า สายสำคัญที่สุดของกัมพูชา

บริเวณท่าเรือสีหนุวิลล์

♦ ทางอากาศ

รัฐบาลกัมพูชามีนโยบายพัฒนาสนามบินสีหนุวิลล์ (Sihanoukville Airport) ให้สามารถเปิดให้บริการ ได้อีกครั้งหนึ่ง (สนามบินสีหนุวิลล์ปิดให้บริการไปตั้งแต่ปี 2520 เนื่องจากประสบปัญหาทางการเงิน) เพื่อรองรับ การท่องเที่ยวที่ขยายตัวอย่างรวดเร็ว โดยรัฐบาลกัมพูชาได้อนุญาตให้บริษัท Societe Concessionaire des Aeroports (SCA) ซึ่งเป็นบริษัทร่วมทุนระหว่างนักลงทุนชาวฝรั่งเศสและมาเลเซีย เข้ามาปรับปรุงและ บริหารสนามบินสีหนุวิลล์ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2549 โดยได้ขยายทางวิ่งของเครื่องบินให้สามารถรองรับ เครื่องบินโดยสารขนาดใหญ่ และปรับปรุงระบบการให้บริการภายในสนามบินให้ดีขึ้น ทั้งนี้ สนามบินสีหนุวิลล์ ได้กลับมาเปิดให้บริการเที่ยวบินในประเทศแล้วเมื่อวันที่ 15 มกราคม 2550 และคาดว่าจะสามารถเปิดให้บริการ เที่ยวบินระหว่างประเทศได้ภายในสิ้นปี 2550 นี้ ซึ่งจะทำให้สนามบินสีหนุวิลล์เป็นสนามบินนานาชาติแห่งที่ 3 ของประเทศ นอกเหนือไปจากสนามบินนานาชาติ Phnom Penh Pochentong International Airport ในกรุงพนมเปญ และ Siem Reap-Angkor International Airport ในเมืองเสียมเรียบ

บริเวณสนามบินสีหนุวิลล์

◆ ทางบก

เมืองสีหนุวิลล์เชื่อมต่อกับกรุงเทพมหานครด้วยทางหลวงหมายเลข 4 (National Road No. 4) โดยใช้เวลาเดินทางราว 3-4 ชั่วโมง นอกจากนี้ ยังสามารถเชื่อมต่อกับไทยได้โดยใช้ทางหลวงหมายเลข 48 (National Road No. 48) ที่เชื่อมต่อระหว่างสีหนุวิลล์กับเกาะกง ซึ่งใช้เวลาเดินทางประมาณ 5-7 ชั่วโมง แล้วข้ามจุดผ่านแดนถาวรบ้านหาดเล็ก ที่ตั้งอยู่บริเวณชายแดนเกาะกงของกัมพูชาที่ตำบลหาดเล็ก อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราดของไทย

การพัฒนาด้านอุตสาหกรรม

♦ **การจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zones : SEZs)** ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา รัฐบาลกัมพูชาได้ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษขึ้นในพื้นที่หลายแห่งทั่วประเทศ เพื่อดึงดูดนักลงทุนต่างชาติให้เข้ามาตั้งฐานการผลิตเพื่อส่งออก อันจะนำมาซึ่งรายได้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ด้วยการให้สิทธิประโยชน์ด้านภาษีและ การอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดย Cambodian Special Economic Zone Board รายงานว่า ณ วันที่ 18 ธันวาคม 2549 มีผู้เสนอขอจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ จาก Council for the Development of Cambodia (CDC) รวมทั้งสิ้น 11 ราย และอยู่ในระหว่างดำเนินการขอจัดตั้งอีก 4 ราย ในจำนวนทั้งหมดนี้มี 4 ราย ที่จัดตั้งขึ้นในสีหนุวิลล์

สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับ SEZs ในสีหนุวิลล์ มีดังนี้

1. **Sihanoukville Port SEZ** เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษขนาด 70 เฮกตาร์ * ตั้งอยู่ใกล้กับท่าเรือสีหนุวิลล์ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการก่อสร้าง ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จภายในเดือนพฤษภาคม 2552 มีวัตถุประสงค์เพื่อดึงดูดเงินลงทุนจากต่างประเทศ ส่งเสริมการผลิตเพื่อการส่งออก และพัฒนาพื้นที่บริเวณท่าเรือสีหนุวิลล์ รวมทั้งเพื่อให้มีการจ้างงานในพื้นที่ดังกล่าวและบริเวณใกล้เคียงเพิ่มขึ้นด้วย โดยรัฐบาลกัมพูชาคาดว่า ภายในปี 2555 SEZ แห่งนี้จะสามารถดึงดูดเงินลงทุนทางตรงจากต่างประเทศได้ราว 170 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และจะมีการส่งออกผ่าน SEZ แห่งนี้ราวปีละ 116 ล้านดอลลาร์สหรัฐ นอกจากนี้ยังคาดว่าจะสามารถรองรับโรงงานอุตสาหกรรมที่จะเข้ามาเปิดดำเนินการได้ราว 20-30 แห่ง ซึ่งจะทำให้เกิดการจ้างงานได้สูงถึง 29,200 ตำแหน่ง ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2549 รัฐบาลได้รับอนุมัติเงินกู้จาก JBIC มูลค่า 318 ล้านเยน (ราว 2.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) เพื่อใช้ในการก่อสร้างเขตเศรษฐกิจพิเศษแห่งนี้ จากมูลค่าประมาณการก่อสร้างทั้งหมด 4,394 ล้านเยน (ราว 37 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) โดยมี Sihanoukville Autonomous Port ซึ่งเป็นหน่วยงานภาครัฐ เป็นเจ้าของโครงการ

2. **Stung Hao SEZ** มีพื้นที่ 192 เฮกตาร์ ตั้งอยู่ใน Stung Hav District ของสีหนุวิลล์ โดยมีบริษัท Attwood Investment Group Co., Ltd. เป็นเจ้าของโครงการ

3. **Sihanoukville SEZ** มีพื้นที่ 178 เฮกตาร์ ตั้งอยู่ใน Stung Hav District ของสีหนุวิลล์ เช่นเดียวกับ Stung Hao SEZ โดยมีบริษัท Cambodia International Investment Development Group Co., Ltd. เป็นเจ้าของโครงการ

4. **S.N.C SEZ** มีพื้นที่ 150 เฮกตาร์ ตั้งอยู่ใน Prey Nob District ของสีหนุวิลล์ โดยมีบริษัท SNC Lavilin (Cambodia) Holding Ltd. เป็นเจ้าของโครงการ

โดย SEZs แห่งที่ 2 – 4 ดังกล่าวข้างต้น เป็นการลงทุนโดยภาคเอกชน ซึ่งคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จหลังจากปี 2551

* 1 เฮกตาร์ = 6.25 ไร่

♦ **การพัฒนาธุรกิจน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ** กัมพูชาได้เริ่มสำรวจแหล่งน้ำมันดิบและก๊าซธรรมชาติบริเวณนอกชายฝั่งทะเลของเมืองสีหนุวิลล์มาตั้งแต่ว่า 40 ปีก่อน แต่ยังไม่พบน้ำมันและก๊าซธรรมชาติจำนวนมากพอที่จะขุดเจาะมาใช้ในเชิงพาณิชย์ อย่างไรก็ตาม นับตั้งแต่ต้นปี 2548 กัมพูชาก็เริ่มมีความหวังว่าน้ำมันและก๊าซธรรมชาติจะกลายเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญในอนาคตเมื่อบริษัท Chevron ของสหรัฐฯ ซึ่งได้รับสัมปทานในการสำรวจน้ำมันและก๊าซธรรมชาติใน Block A (เป็นแหล่งน้ำมันนอกชายฝั่ง ห่างจากแผ่นดินใหญ่ของกัมพูชาราว 120 กิโลเมตร) ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ 6,278 ตารางกิโลเมตร ประกาศว่าพบแหล่งน้ำมันและก๊าซธรรมชาติขนาดใหญ่อย่างน้อย 3 แห่ง ห่างจากชายฝั่งทะเลของสีหนุวิลล์ไม่กี่ไมล์ โดยคาดว่าจะมีปริมาณน้ำมันสำรองราว 400 – 500 ล้านบาร์เรล และคาดว่าจะสามารถนำน้ำมันดิบมาใช้ในเชิงพาณิชย์ได้ในราวปี 2553 เป็นต้นไป ซึ่งในขณะนี้ รัฐบาลกัมพูชามีแผนจะสร้างระบบท่อส่งน้ำมันความยาว 140 กิโลเมตร จาก Block A เข้าสู่สีหนุวิลล์ โดยบริษัท Chevron ของสหรัฐฯ บริษัท Mitsui ของญี่ปุ่น และบริษัท LG Electronics ของเกาหลีใต้ อยู่ระหว่างการร่วมศึกษาความเป็นไปได้ในโครงการดังกล่าว ทำให้คาดว่า ในช่วง 2-3 ปีข้างหน้า สีหนุวิลล์จะกลายเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมน้ำมันของกัมพูชา

ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว

นอกเหนือจากศักยภาพในด้านการคมนาคมขนส่งและการพัฒนาอุตสาหกรรมของเมืองสีหนุวิลล์แล้ว ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา กระทรวงการท่องเที่ยวกัมพูชา (Ministry of Tourism) ได้พยายามผลักดันให้สีหนุวิลล์กลายเป็นเมืองท่องเที่ยวชายทะเลเพื่อแข่งขันกับจังหวัดภูเก็ตของไทยและเกาะบาหลีของอินโดนีเซีย

โดยพยายามชูจุดเด่นในด้านทัศนียภาพของหาดทรายน้อยใหญ่หลายแห่ง อาทิ Sokha Beach และ Victory Beach โดยเฉพาะ Ochheuteal Beach ซึ่งมีทรายละเอียดนุ่ม และน้ำใส รวมทั้งได้มีการส่งเสริมให้มีการลงทุนสร้างโรงแรมระดับ 5 ดาว สนามกอล์ฟ ร้านอาหาร และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ อีกทั้งสีหนุวิลล์ยังมีทรัพยากรทางทะเลอุดมสมบูรณ์ จึงมีอาหารทะเลสดใหม่ และราคาถูกไว้บริการนักท่องเที่ยวอีกด้วย ส่งผลให้ปัจจุบันสีหนุวิลล์เป็นเมืองชายทะเลที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในกัมพูชา และมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวกัมพูชาและชาวต่างชาติเดินทางมาเที่ยวสีหนุวิลล์เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2549 มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยวที่สีหนุวิลล์เพิ่มขึ้นราว 30% จากปีก่อน เป็น 280,000 คน ในจำนวนนี้ เป็นชาวต่างชาติราว 60,000 คน ทั้งนี้ คาดว่าในปี 2550 นี้ จะมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาในสีหนุวิลล์เพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นผลจากการที่สนามบินสีหนุวิลล์ได้เริ่มเปิดให้บริการเที่ยวบินในประเทศเมื่อเดือนมกราคม 2550 ที่ผ่านมา

ประกอบกับสายการบิน PMTAir ของกัมพูชาได้เปิดเที่ยวบินตรงจากเมืองเสียมเรียบ ซึ่งอยู่ทางตอนเหนือของประเทศ มายังสีหนุวิลล์ เพื่อสนับสนุนให้นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวนครวัด (สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญที่สุดของกัมพูชา) สามารถเดินทางต่อมายังสีหนุวิลล์ได้สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น โดยได้เปิดให้บริการ 3 เที่ยวบินต่อสัปดาห์

ส่วนเศรษฐกิจต่างประเทศ ฝ่ายวิชาการ
มิถุนายน 2550